

Aj komorná hra si vyžaduje metodický prístup

Na podnety aktívnych hráčov vznikol pri ROS v Komárne Krúžok komornej hry na saxofónoch pod názvom Comorrasax. S členmi krúžku sa pravidelne stretávame, v súčasnosti pracujeme online formou. Odborno-metodickým usmerňovaním a vytváraním stabilného zázemia podporujeme amatérskych hudobníkov. Hráme spoločne, čo prináša nielen rozvoj hudobných schopností, ale aj radosť z hry a zároveň priestor na nové priateľstvá. Našimi vystúpeniami odovzdávame kultúrne posolstvo všetkým nadšencom hudby. Našou snahou je motivovať aj ostatných hudobníkov k tomu, aby sa zapojili do tejto aktivity.

Často počujeme otázku: "Viete aké sú hlavné príčiny rýchlejšieho rozvoja schopností hudobníkov hrajúcich na (nielen) dychové hudobné nástroje?"

V prvom rade treba poznamenať, že skôr či neskôr každý, kto začne hrať na akýkoľvek hudobný nástroj, pocíti vnútornú potrebu hrať s inými hudobníkmi v rôznom zoskupení, či už to je duo, trio, kvarteto alebo veľký orchester. Každý umelec potrebuje svoj kreatívny potenciál rozvíjať a svoj odkaz prostredníctvom umeleckého prejavu odovzdať svojmu okoliu.

Práve z tohto dôvodu je potrebné zapájať do spoločného hrania každého hráča už od úplného začiatku. Samozrejme je dobré začať krátkymi a jednoduchými melódiami s nahratým hudobným sprievodom, neskôr pokračovať v duete. Po získaní dostatočných schopností a zvládnutí hudobného nástroja postupne absolvovať aj hru s klavírnym sprievodom a hru v triu alebo kvartete. Ide tu najmä o skúsenosť pri spojení melodického a harmonického hudobného nástroja, spojenie melódie do harmonického celku a v neposlednom rade o pochopenie harmonických funkcií skladby. Spoločná hra hudobníkov u každého z nich prirodzene rozvíja techniku a zručnosť. Povedzme si úprimne, kto by chcel byť v kolektíve ten kto to kazí alebo iným spôsobom brzdí? Asi nikto. Ba práve naopak. Tento fakt pomáha primäť hráčov k lepším výkonom, vytvárať pocit zodpovednosti k ostatným členom, ale aj ku kolektívnej práci a jej výsledku. Asi najdôležitejší je výber správneho repertoáru. Vedúci kolektívu musí mať prehľad o jednotlivých zručnostiach hráčov, aby tak určil správnu obťažnosť skladby, ktorá musí byť na hrane schopností hráčov, ale zároveň ich nesmie príliš presahovať. Pri spoločnej hre na melodických dychových nástrojoch (v našom prípade saxofónoch) ide najmä o to, ako sa dopracovať k spoločným menovateľom, ktorými sú frázovanie, intonácia, dynamika, presnosť a farba tónu. Tieto aspekty sú veľmi dôležité pre dosiahnutie kvalitného výsledného umeleckého prejavu.

Tvorba čistého tónu je základom pri hre na hudobný nástroj. Každý saxofonista má inú predstavu o farbe tónu nástroja. Rozdielne farby tónu sú často v hudbe skôr prínosom, výnimočne v niektorých prípadoch môžu byť rušivé. Vtedy je vhodné hľadať riešenie vo výmene hudobného nástroja alebo jeho hubice či plátku.

Frázovanie, keďže hráme prevažne jazzový repertoár, je úplne samostatná špecifická kapitola, ktorej sa treba venovať viac ako ostatnej problematike. Bez správneho frázovania môže dôjsť k úplnej strate výrazu skladby. Frázovanie je potrebné si vybudovať na skladbách a jazzových etudách priamo na to určených. Pri nácviku v duo zoskupení sa frázovanie nacvičuje v pomalom tempe po jednotlivých úsekoch, neskôr spájaných do celku v stanovenom rytme. Preto je pre hráčov dôležité hrať čo najviac spolu. Najvýraznejšie sa s touto problematikou môžeme stretnúť vo veľkých Bigbandových zoskupeniach, kde musia spoločne frázovať hráči na rôzne hudobné nástroje, prevažne však dychové.

Ladenie je pri dychových nástrojoch všeobecne známym problémom. Dychové nástroje sú v prevažnej miere vyrábané z rôznych typov a kombinácií kovov. Každý z nich má iné materiálové zloženie i veľkosť a z toho dôvodu reagujú rôzne na okolité podmienky v interiéri či exteriéri. Rozťažnosť kovov spôsobuje zmenu vzduchového stĺpca nástroja, čoho výsledkom je zmena ladenie. Pri hre sa do nástroja vdychuje teplý vzduch, a to znova pôsobí na rozťažnosť kovov. Z toho dôvodu je potrebné, aby sa dychové nástroje ladili aj medzi jednotlivými skladbami.

Intonácia je pri hre na hudobný nástroj dôležitá. Dva nástroje nemusia rovnako ladieť medzi sebou na jednotlivých tónoch. Preto je potrebné, aby sa hráči navzájom počúvali a jednotlivé tóny intonačne upravili na želanú úroveň tak, aby spolu ladili. K tomu je potrebné poznať dôkladne svoj nástroj a jeho nedostatky v ladení. Vedome každý hráč dokáže reguláciou svojho nátlaku tieto nedostatky eliminovať.

Dynamika je kľúčovým faktorom pri výraze hry. Pomocou dynamiky umocňujeme emotívnosť prejavu. Je veľmi dôležité, aby bola správne a v dostatočnom rozsahu používaná. Každý hráč a nástroj má iné možnosti v dynamike hry. Preto treba nájsť ten správny konsenzus pre vyhovujúci konečný zvuk.